Utbildningsutskottets betänkande 1985/86:9

om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå (prop. 1985/86:68)

UbU
1985/86:9

Propositionen

Regeringen har efter föredragning av statsrådet Bodström i proposition 1985/86:68 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå föreslagit riksdagen att bemyndiga regeringen att godkänna uppgörelsen den 4 september 1985 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Motionen

1985/86:251 av Elisabeth Fleetwood (m) och Sonja Rembo (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om vikten av att avvakta erfarenheterna från Umeå innan huvudmannaskapsförändringar i fråga om tandvården görs för övriga berörda högskoleenheter.

Utskottet

En stor del av tandläkarutbildningen består av den kliniska verksamhet som bedrivs inom ramen för en statlig tandvårdscentral vid var och en av de berörda högskoleenheterna. Vid dessa centraler förekommer allmäntandvård för barn och vuxna, specialisttandvård samt sjukhustandvård. Centralerna skall vara sammanhållna utbildnings- och vårdenheter, där utbildningsmomenten integreras i tandvården med patienternas vårdbehov i centrum för verksamheten. Lärarna är tillika tandläkare och ansvarar i denna egenskap för vården. Tandvården vid centralerna är genom avtal mellan staten och berörda folktandvårdshuvudmän samordnad med dessa huvudmäns tandvård.

Frågan om huvudmannaskapet för dessa tandvårdscentraler behandlades i proposition 1978/79:41 om tandläkarnas utbildning m. m. Departementschefen erinrade om att väsentliga förändringar skett sedan 1962 års beslut om de statliga tandvårdscentralerna. Bl. a. hade landstingskommunerna och kommunerna utanför landstingskommuner genom 1974 års folktandvårdslag ålagts ett tandvårdsansvar för alla barn och ungdomar upp t. o. m. 19 års ålder samt ansvar för specialisttandvården. Samtidigt därmed infördes den allmänna tandvårdsförsäkringen. Utifrån principen att den kliniska verksamheten skall bedrivas inom ramen för en organisation som i första hand

1 *Riksdagen 1985/86. 14 saml. Nr 9*

organiseras utifrån patient- och tandvårdsaspekter anslöt sig departementschefen till ståndpunkten att en sådan organisation fordrar en enhetlig planering och ledning och att detta i sin tur fordrar ett enhetligt huvudmannaskap. Riksdagen anslöt sig härtill och beslöt att den tandvård som staten hittills bedrivit i anslutning till tandläkarutbildning och forskning skulle föras över till landstingskommunalt/kommunalt huvudmannaskap (UbU 1978/79:23, rskr. 1978/79:205).

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har med skrivelse den 10 september 1985 lämnat över protokoll, fört vid förhandlingar den 4 september 1985 mellan SFN och företrädare för Västerbottens läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m. Till protokollet är fogade följande bilagor:

1. Avtal om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå.
2. Avtal om samarbete om tandläkarutbildning och forskning i Umeå.
3. Avtal om ekonomisk reglering i samband med ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Västerbottens läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

SFN:s skrivelse och protokollet med de bilagda avtalen är fogade till propositionen som bilaga.

Samarbetsavtalet överensstämmer i allt väsentligt med det avtal om samarbete om läkarutbildning och forskning som gäller mellan staten och berörda huvudmän för hälso- och sjukvården. En redogörelse för detta avtal har lämnats i proposition 1984/85:28 om uppgörelse med avtalsreglering för samarbete om läkarutbildning och forskning (SoU 1984/85:7, rskr. 1984/85:69).

Uppgörelsen innebär bl. a. att Västerbottens läns landsting skall inrätta tjänster som assistenttandläkare enligt befordringsgrunder och med arbetsuppgifter m. m. som motsvarar vad som nu gäller för tjänster som assistenttandläkare vid högskoleenheterna. Uppgörelsen innebär inte någon annan ändring i fråga om dessa tjänster än den som följer av att de nuvarande tjänsterna vid universitetet i Umeå ersätts av tjänster hos Västerbottens läns landsting.

Utskottet har inte något att erinra mot att uppgörelsen godtas för statens del och föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att godkänna uppgörelsen den 4 september 1985 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.

I anslutning till proposition 1985/86:68 har väckts en motion, nämligen motion 1985/86:251 (m). Motionärerna har ingenting att invända mot regeringens förslag i propositionen men anser att man bör avvakta erfarenheterna från Umeå innan motsvarande förändring av huvudmannaskapet för tandvårdscentralerna genomförs på övriga orter med tandläkarutbildning. Enligt motionärernas mening bör riksdagen som sin mening ge regeringen detta till känna.

Utskottet anser att riksdagens beslut våren 1979 om att de statliga tandvårdscentralerna skall föras över till landstingskommunalt/kommunalt

huvudmannaskap bör ligga fast. Det är angeläget att beslutad huvudmannaskapsförändring genomförs så snart som möjligt på övriga orter. Motion 1985/86:251 avstyrks.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet

1. beträffande *ändrat huvudmannaskap för tandvården vid Umeå universitet*
att riksdagen bemyndigar regeringen att godkänna uppgörelsen den 4 september 1985 om ändrat huvudmannaskap för tandvården vid universitetet i Umeå, m. m.,

2. beträffande *ändrat huvudmannaskap för tandvården vid övriga högskoleenheter med tandläkarutbildning*
att riksdagen avslår motion 1985/86:251.

Stockholm den 30 januari 1986

På utbildningsutskottets vägnar

Georg Andersson

Närvarande: Georg Andersson (s), Pär Granstedt (c), Helge Hagberg (s), Lars Svensson (s), Ingvar Johnsson (s), Barbro Nilsson (s), Larz Johansson (c), Marita Bengtsson (s), Birger Hagård (m), Marianne Andersson (c), Bo Hammar (vpk), Viola Furubjelke (s) och Rune Rydén (m).

Reservation

Birger Hagård (m) och Rune Rydén (m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 2 börjar "Utskottet anser" och på s. 3 slutar "1985/86:251 avstyrks" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att statens förhandlingsnämnd bör avvakta en tid med förändring av huvudmannaskapet för tandvården vid övriga berörda högskoleenheter. Även om det föreligger ett principbeslut i frågan finner utskottet det välbetänkt att avvakta erfarenheterna från Umeå innan motsvarande förändring av huvudmannaskapet genomförs på övriga orter. Utskottet anser att riksdagen med bifall till motion 1985/86:251 som sin mening bör ge detta till känna för regeringen.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. beträffande *ändrat huvudmannaskap för tandvården vid övriga högskoleenheter med tandläkarutbildning*
att riksdagen med bifall till motion 1985/86:251 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört.

gotab Stockholm 1986 10162